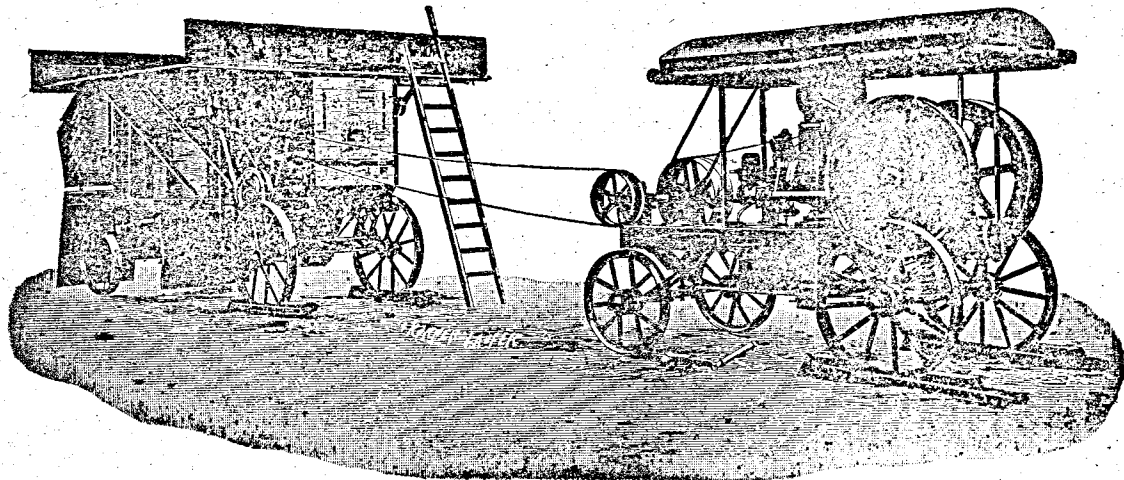

Mótorhajtású cséplőkészletek elsőrendű kivitelben.

Mindennemü egy- és többsoros kapálóeszközök, javított rendszerü „1912“ Osborne fűkaszalógépek, leg-tökéletesebb New-Osborne kévekötő-aratógépek, sortrágyázó „Royall Drill“ vetőgépek

beszerezhetők

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár p.-t. **Moson.**

FŐRAKTÁR:

2012

Fiókok saját kezelésben:

BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 57/a.

Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

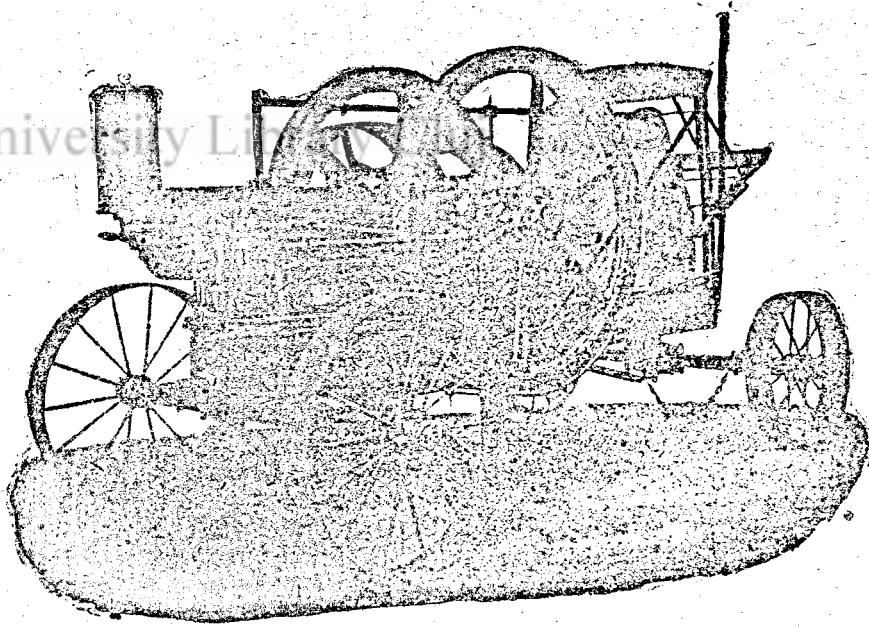
I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobb,

mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb bérésre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, darológép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:
International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

Mindennemü

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és **Mc. Cormick** arató-gépgyár erdélyrészi vezérképviselője.

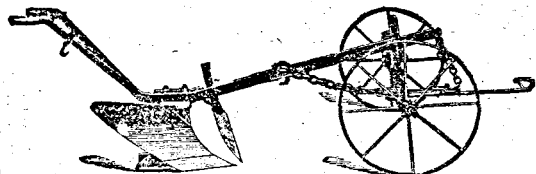
Elsőrendű borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsásboronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

Utolérhetően főkéletes kivitelben.

„Bächer“

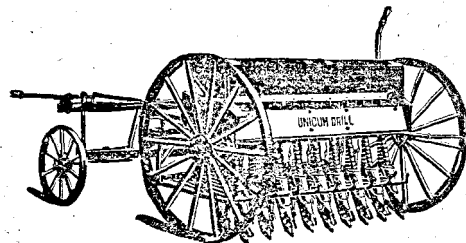
egyetemes acélékí
acélboronái
tárcsásboronák és
talajmivelőeszközök

Olcsó árban és teljes
szavatosság mellett!!!

„Melichár“

„Unicum Drill“ sorbavetőgépei
„Imperátor“ műtrágyaszórával
egyesített sorbavető
és sorba trágyázógép.

Legegyszerűsebben
veti a gabonát és mű-
trágyát!!

Óvakodjon
utánzatoktól!!

Kérdezze meg gazdatársait gyártmányaink **elsőrendű** minősége felől.

Bächer Rudolf — Melichár Ferenc

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

2672

Ujdonság!

Ujdonság!

A magyar királyi államvasutak gépgyárának gyártmánya

Mezőgazdasági és ipari célokra alkalmas

MH-jelű

szab. szivógázlokomobil

ELŐNYÖK

Rendkívül kevés tüzelőanyagfogyasztás.
Óránként és lóerőnként 480—500 gramm fa-
szén (kb. 3 fillér értékben) fogyaszt.

Sokoldalú használhatóság.

Cséplőgépek és más gazdasági gépek, malmok
és ipari telepek meghajtására egyaránt alkalmas.

Könnyű kezelés.

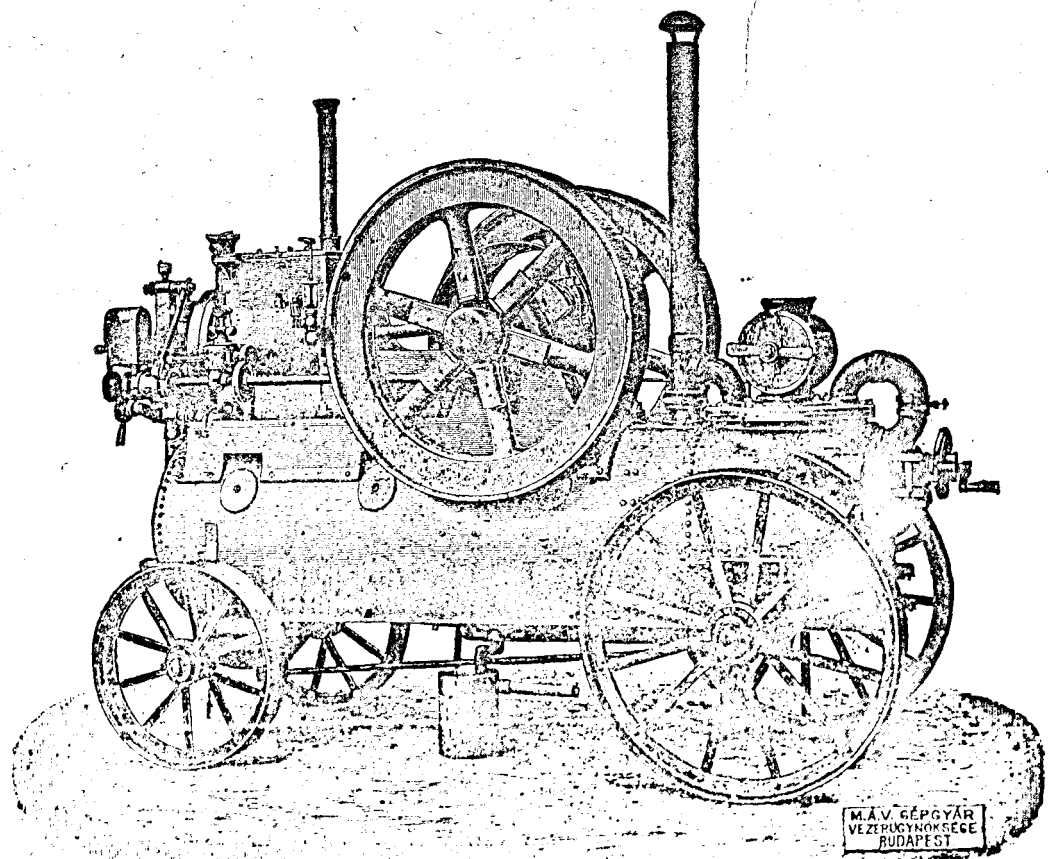
Robbanás és tűzveszély kizárva.

Rendkívül egyszerű szerkezet.

Csekély helyszükséglet.

Bakokra helyezve stabilmotoroként
használható.

Az eddigi szivógáztelepeknél alkalmazott cső-
vezeték teljesen elmarad.

M.A.V. GÉPGYÁR
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST

Arajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál:

2021

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZEPKESZTOSEG ES KIADOHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A síófoki országos gazdagylés. 205
A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyé-
ben. Irta: *Gáspár József*. 306
A magyar anis értékéről. Irta: *Dr. Irk Károly*. 307

Kormányintézkedések:

- Tejszövetkezetek és tejszarnokok berendezése. —
Állatforgalmi korlátozás enyhítése 309

Vegyes közlemények:

- Gazdasági szaktudósítói megbízatás Svédországra
— A király a síófoki gazdagyléshez. — Elő-
készületek a kereskedelmi szerződések meg-
újításához a földmívelésügyi miniszteriumban.
— Az Országos Gazdasági Munkás és Cseléd-
segélypénztár. — A gazdasági egyesületek
tisztviselőinek nyugdíja. — Nemzetközi baromfi-
tenyésztési kongresszus — A síófoki gazdagylés
naplója. — Italmérések a gazdasági mun-
kasházak között. — Az aratósztrájk — Ország-
os méhészeti kongresszus. — Tejgazdasági
tanfolyamok Sárvarótt — Gazdák a badacsonyi
állami pincében. — A gazdasági cseléd bér-
kötvetelése. — Ewizda-féle állatgyógyászati 309

Hirdetések.

A szabadalmazott

„JURENÁK” EKE

: Szerkezete egyszerű :
: - kezelése könnyű :
: szabályozása gyors :
: cca 50%-kal többet szánt :
: cca 30%-kal kevesebb .
: vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák” szab. Ekegyár R. T.
== Marosvásárhely. ==

A síófoki országos gazdagylés.

II.

A napirend során Meskó Pál nagyha-
tású előadásában a nemzeti földbirtokpo-
litikai feladatokat vázolta. Ha körültekint-
tünk, — mondja — láthatunk egy orszá-
got, ahol lépten-nyomon írják, mondják,
hirdetik: akié a föld, azé az ország, de a
hol olyan földbirtokpolitikát csinálni amely
a nemzet érdekeinek megfelel, nem tudnak,
nem akarnak, vagy nem mernek.

Ha az állam — igen helyesen — foly-
vást arra buzdítja a gazdaközönseget, hogy
gazdálkodják jobban, akkor menjen előre
jó példával és gazdálkodják szintén job-
ban azzal a magyar földdel, melynek kor-
mányzására vállalkozott. Legyen rá gond-
ja, hogy itt birtokot csak olyan ember sze-
rezhessen, akinek vére a mi vérünkben,
husa a mi husunkból való és aki ezt a föld-
det nemcsak műtrágyázza és kihasználja,
de ha kell vérevel öntözi. Legyen gondja
rá, hogy azokon a vidékeken, ahol a ma-
gyar hegemoniát csak karhatalmi eszkö-
zökkel tudják fentartani, ott a birtokfor-
galom a nemzeti érdekeknek megfelelően
irányítottassék. Legyen gondja rá, hogy ok-
szerű telepítések által a magyar államesz-
mének erőteljes védbástyái létesüljenek. Le-
gyen gondja rá, hogy a piacra vitt földek
vásárján a kisbirtokosság részére az elsőb-
ségi jog biztosítottassék. Legyen gondja rá,
hogy a nemzeti eszmének mindenkor hű
testőrei, a kisbirtokos családok terjeszke-
dése a földbérli szövetkezetek terjeszté-
se által előmozdítottassék. Legyen gondja rá,
hogy a spekuláció garzdálkodása a föld-
birtokforgalom terén megszűnjék. Legyen
gondja természetesen arra is, hogy főként
a nemzetiségi részekben a középbirtokok fen-
maradása és az elpusztultak helyén újak
létesítése a legsürgősebb feladatok közé
soroztassék.

Nagy hatás mellett részletezte ezután
a földbirtokpolitika terén tapasztalható
tervszerűtlenséget és számos visszaélést. E
tekintetben nézete szerint a magyar pénz-
intézetek sem állnak feladatuk magaslát-
tán, csakis az újabb időben kezdenek eb-

redezni reményeink a nemzeti földbirtok-
politika tekintetében is, mert a Magyar
Földhitelintézetek Országos Szövetségének
szervezése folytán van egy, nem kizárólag
a részvényesek, hanem a nemzeti politika
céljait szolgáló ugynevezett altruista pénz-
intézetünk, amelynek feladata a parcellá-
zási szertelenségek megfékezése, a hazafias
érzésű földmivelők birtokszerzésének elő-
mozdítása, középbirtokok létesítése, a nem-
zetiségi részekben s földbérli szövetségek
szervezése mindenütt, ahol a földmivelő-
nép öröndetes szaporodása folytán a ter-
jeszkedés lehetőségét biztosítani a nem-
zeti feladatok közé tartozik. Nagy vára-
kozással és reménykedve tekintünk ezen
intézet működése elé, várjuk erélyes és si-
keres kezdeményezését. Késlekednünk egy-
percig sem szabad, nehogy a hazafiatlan
spekuláció a ravasz demagógia elmerge-
sítsék a helyzetet.

Hiszen újabban már olyan emberek fog-
lalkoznak a földbirtokpolitikai kérdések-
kel, akiket soha sem látunk akkor, amikor
a földmivelők portáját megerősíteni kell,
de akik rögtön megjelennek, amikor a za-
varosban halászni lehet. Azok pedig, akik
Budapesten a kávéházi márványsztaloknál
rendeznek kigondoló estélyeket a földosztá-
son és közös gazdálkodáson alapuló agrár-
program megalkotása érdekében, úgy
kezelik a földbirtokpolitikai kérdéseket,
mint a juhászgazda az akolban a kósót.
Rácsok közé teszik s megengedik, hogy
a jámbor birkák tetszés szerint nyalogat-
hassák. Az ő programjuk csak étvágy-
csináló a földnélküliek számára s nem olyan
eledel, amelyből jóllakni is lehetne.

Hogy a földbirtok forgaalomnak —
mondja végül nagy tetszés közt az előadó
— a nemzeti állam érdekében leendő sza-
bályozása micsoda intézmények utján gya-
koroltassék, természetesen igen fontos kér-
dés, mert ettől függ követeljük-e egyál-
talan erre vonatkozólag törvényes intéz-
kedéseket, vagy sem. Ha arra is gondol-
nunk kell, hogy a törvény szelleme esetleg
meghamisítottatik s hogy a törvény adta jo-
gok nem kizárólag a magyar állameszme
javára, hanem politikai pártérdekek cél-

Adriance kévekötő-aratógépek

vezérképviselője a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

jaira, vagy politikai lélekvásárlásokra fog felhasználni, akkor nem kérünk a törvényhozási beavatkozásokból s inkább el-tűrjük, hogy vérezzünk, gyengüljünk, pusztuljunk törvények nélkül, mint olyan törvényekkel, amelyeket szellemükből kivet-köztetni s amelyekbe mindent bele magya-rázni lehet.

Viharos tetszéssel fogadott s gyakori éljenzéssel, tapssal megszakított előadása végén megfelelő határozati javaslatot ter-jesztett elő.

A zajos tetszéssel fogadott előadáshoz Bethlen István gróf szólott. Hatásos sza-vakkal ecseteli az erdélyrészi elszomorító viszonyokat, kéri a magyar gazdákat és az egész magyarországi részeket, hogy jöjje-nek segítségére az erdélyi magyar gazdáknak. Szózatát különösen a törvényhatósá-gokhoz intézi, a sajtót pedig arra kéri, hogy ezt a nagy nemzeti kérdést állandóan tartsa a napirenden. Elfogadja a javasla-tot.

Felszólaltak még: Mezey Gyula, Kázy Endre, Pataki Dénes és Henter Ferenc.

Óváry Ferenc előadása következett ez-után sorra a gazda jövedelmének fokozá-sáról és a mezőgazdasági termelés értékesi-tésének szervezéséről.

Rámutatott arra, hogy a gazda jöve-delme nem tartott lépést a növekvő ki-adásokkal. Ezért állandóan mozog a föld a magyar alatt. Megindult a tevékenység, hogy megerősítsük a mozgó talajt. Az volt idáig a magyar gazda legnagyobb hibája, hogy ha termelni tudott is, nem értett az ér-tékesítéshez. Különböző, uzsora ütötte fel a fejét, melynek nyomában megindult a védekező eljárás és terjedt a szövetkezés. A fogyasztó mindjobban közeledik a ter-melőhöz a viszonyok kényszerítő hatása alatt. Termelő vidékek szerint kell az érte-kesítést kézbe venni és nem területhatá-rok szerint. A természet által kijelölt he-lyeken kell felállítani azokat a központokat amelyek az értékesítés kérdését az egész vidék érdekében kedvezően megoldhatják. Ha a terményértékesítés eme szervei szo-rosan kapcsolódnak az országos szövetkeze-tekkel, az értékesítés nagyon szépen meg-oldható a magyar gazdák javára.

Az elmondottakat végül az előadó ha-tározati javaslatba foglalta össze, melyet nagy tetszés mellett ajánlott elfogadásra.

A nagygyűlés közönsége osztatlan fi-gyelemmel kísérte Óváry Ferenc fejtege-téseit, melyeket többször szakított meg élénk tetszésnyilvánítás. Az előadás nyo-mán megindult vitában részt vettek Hertelendy Ferenc és Budinai Molnár István.

Ezután Fáy Gyula az Országos Gazda-sági Munkás- és Cselédségélypénztár igaz-

gatója ismertette nagy érdeklődés mellett a földmivesek nyugdíjáról szóló 1912: VIII. t.-c.-et Utalt arra, hogy ez a törvény egész-ben teljesítette azt az óhajtást, mely az utóbbi években mindinkább felhangzott, hogy a földmivesek ezentul ugyanolyan nyugdíjat szerezhetnek maguknak, aminő a hivatalnokoknak, tanítóknak, katonáknak már régi időtől fogva megvan.

Ezzel kimerülven a tárgysorozat Dará-nyi Ignác meleg szavakban mondott kö-szönetet az előadóknak és az egész közön-ségnek amely a magyar mezőgazdaság eme fontos kérdéseiben hozott határozatoknak súlyt adott. Ezzel az elnök bezárta a nagy-gyűlést.

Délben közebéd volt.

Négyezer emberre terítették egyetlen fődött sátorban. A sátor körül szabad ég alatt főztek. Hatalmas-üstökben főtt a gu-lyáshus, a sátortól mintegy 200 méterre két hosszú árkot vontak, melynek feneke tele volt parázs-szal, itt sütötték nyárson a halat, melyet aztán cipókba tüzdelve szol-gáltak fel. Ez volt a második fogás. Utána sajt és gyümölcs következett.

A székelyek gazdálkodása Maros-Tordamegyében.

Irta: Gáspár József.

I.

A jelenlegi állapot.

Az erdélyrészi (székely földi) miniszteri kirendeltségnél nyert új munkakörömben kiváló helyet foglalt el a téli gazdasági elő-adások tartása. Ilyen gazdasági előadásokat eddig Maros-Tordavármegyének a Maros, a Nyárad és a Kisküküllő folyók mentén fekvő községekben tartottam. A székely gazdákkal az algyógyi kirándulások alkal-mával érintkeztem, mely alapon abban a hitben voltam, hogy a jelenlegi gazdálko-dási viszonyaikat is ismerem, a multból pe-dig abban a körülményben képzeltem ma-gamnak a gazdálkodásuk ismeretét, hogy, mint deák 11 évet töltöttem, 40 évvel ez-előtt Marosvásárhelyen. Ezeknek a kétol-dalról támasztott ismereteknek a dacára azonban készséggel és örömmel vettem a miniszteri kirendeltség vezetőjének azt a tanácsolását és utasítását, mellyel az elő-adásokra megbízása alkalmával ellátott, hogy mielőtt előadásaimat megtartanám: nézzek széjjel az egyes községekben s tájé-kozódjam a székely gazdák téli belső gaz-dasági élete felől; előadásaimat a nyert tá-jékoztatás után úgy irányítsam, hogy ez a helyzet megismerésére és a bajok orvoslá-sára vezessen.

Az előadások megkezdése előtt minden

községben alapos szemlét tartottam, mely után arról győződtem meg, hogy az a kép, melyet a székelyek gazdasági állapotáról a személyes érintkezés és a multa tá-maszkodó emlékek alapján magamnak al-kottam — a valóságban sok helyt és pedig nem éppen vigasztalóan másképpen van alakulva. Ezen szemlék s az ezen szer-zett tapasztalatok után meggyőződtem az akció szükségéről, s mérlegelni tudom e melyet a székelyek gazdasági állapotáról és szerepet, melyet eddig betöltött, jöllehet ez-előtt sem tartoztam azok közé, akik ezt ké-telkedéssel fogadták.

Az előadásokra előkészülésképpen és alkalmazkodva az előirt programhoz te-hát, meglátogattam az egyes gazdákat és pedig, hogy a község belső gazdasági éle-téről átlagos képet nyerhessek, a látogatást úgy osztottam be, hogy a felkeresett gaz-dák között helyet foglaljanak a nagyobb, a közép és a kisebb birtokosok is lehetőleg egyenlő arányban.

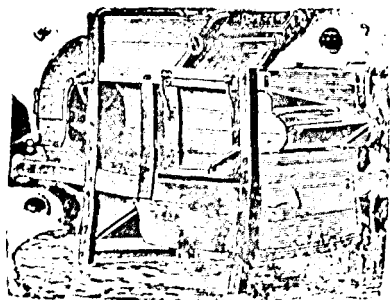
Minden egyes gazdaság megtekintésé-nél először az istállóba néztem be, az első volt tehát ami szemembe ötlött — az állatállomány.

Allattenyésztés.

Az istállóban, mint a magyar fajta szarvasmarha kitenyésztésének igény-telen harcosa és szószólója lehangolva kellett látnom, hogy e szarvasmarha állomány — kevés istállót kivéve — már mindenütt szinezett, ami a nyugati fajtáknak a szé-kelyek között is térhódítását jelenti. A lá-tottakból következtetve a székelyek a si-menthálit kedvelik leginkább, tartanak azonban sok pinzgaut is, szorványosan található volt egy-egy bonyhádi is. A legtöbb színes marha azonban a magyar simentháli és pinzgai keresztezésére vallott.

Ahol tisztán tartották az állatokat és jól takarmányozták, igen szép példányokat lehetett látni. (Gyulakuta, Rigmány). Az alacsony szűk és sötét (ablak nélküli) istál-lókban azonban, sajnos több volt ilyen a megengedhető számnál, nem takarmányo-zásra valló, sovány állatokat találtam, me-lyekhez rendszeren, a gondozás, a tisztogatás hiánya is hozzájárult, s e miatt különösen a fiatal állatok lesoványodtak s nem egy helyen volt bizony az élősdiék (tetvek) által egy-egy megtámadva. A magyarfajta a ki-fogásolható gondozást habár lesoványodva, de jobban bírta, mint a nyugoti szomszédai s közöttük az élősdiék által megtámadot-tak is aránylag kevesebb számban voltak található s ezek megtámadása is mind-annyiszor a nyugotiak szomszédságára volt visszavezethető.

A takarmány hiánya miatt kevés he-lyen hallottam panaszt, a legtöbb község-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Erdélyi Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

ben elég bőven takarmányozták; egy-egy helyen még az almazásra is került a szénából.

A legáltalánosabban használt takarmányt — a tengeri szárat — nagyon kevés helyen (Rigmány, Geges) találtam jóminőségűnek. A legtöbb községben megpenészesedett s nehéz fülledt szaga volt, s minden előkészítés nélkül és szecskázatlan etették. Egy községben (Kibéd), a szártépő használatát ajánlottam, melyre azt az ellenvetést hozták fel a gazdák, hogy ők próbálták azt is, de a megtépett szárat nem ették meg az állatok. Nem nyugodva meg ebben az el nem hihető állításban, kezdtem kutatni az okok iránt, hogy mik lehetnek azok, melyek a megtépett tengeriszártól elvonták az állatok étvágyát. Kértem, mutassanak egy pár kévét abból a tengeriszárból — melyből, ha elaprózták, szétépték nem ettek az állatok. Megmutattak egy néhány kévét, mindenütt penészes és erős fülledt szagu volt — ez megadta a magyarázatát annak, hogy miért vonakodtak az állatok a tépett tengeriszártól. Amíg a feldolgozatlan szárból ugyanis válogathattak egyes szálakat, melyek egészségesek vagy a penésztől kevésbé voltak megtámadva — a megtépett, elaprózott és összekeverődött apró darabokon ezt nem tehették meg, s így érintetlenül hagyták az egészséget.

A szálas takarmány között helyet foglalt a legtöbb községben a lóhere-széna is. Jól szárított, leveles, zöldszenát azonban ebből a takarmányszemből is igen kevés gazdánál találtam. A legtöbb gazda későn — a virágzás után kaszálta le, nem védte kellőleg az esőveréstől, szárításközben sokat rázogatták s ennek következtében az értékes levelek lehorzsolódtak. Hogy nem valami mohó étvágygyal fogyasztottak ebből a takarmányból az állatok — nem szorol bizonyításra.

A közönséges — réti — széna elkészítése, kevés kivételtől eltekintve, nagyobb gyakorlottságra vallott, a legtöbb gazda a maga idejében — virágzás korában — kaszálta, s szép zöld színben szárította meg. Kifogást csak a hegyi — szénafü — szénára nézve lehetett tenni, melyben igen sok és vastag kóros gyom volt található, mely miatt az állatok — leginkább a juhokkal takarmányozták — nagyon keveset fogyasztottak belőle; úgy, hogy a helyenkint látott almazásra felhasználás, nem is kelthetett nagy megütközést.

A szálastakarmányok között, majdnem minden gazdánál helyet foglalt: a bükköny és a zabos bükköny is. Ennek a két növénynek használása és szárítása azonban még több hibát tüntetett fel, mint a lóheréé. Mind a két takarmányt kevéssel az érés előtt kaszálták le, melynélfogva a már jól kifejlődött magvak nagyobb része

a szárítás és hordás közben kipergett, ami pedig még benne maradt, azt megették ugyan az állatok, de nem emésztették meg. Az ilyen bükkönnyel takarmányozott állatok ganájában a bükkönymagvak teljesen épállapotban voltak feltalálhatók. Ez a takarmány tehát inkább szalmának, mint kénének volt minősíthető, melynek értékéből az a körülmény is igen sokat levont, hogy rosszul volt szárítva, sok levele lehorzsolódott és esőverte.

A takarmányozásnál igen számottevő hibának tudható be az is, hogy a jászolt hetenkint, néhol kéthetenkint csak egyszer takarítják ki. A jászolban összegyülemelő nedves tengeriszár megpenészedik, romlásnak indul s emiatt a reá fektetett jó minőségű takarmányt sem eszik meg jó étvágygal az állatok.

Répát csak néhány községben takarmányoztak (Ákosfalva, Marosjára). Telelésre a pincébe vagy az istállóba helyezték el, mind a két helyen azonban már január hónapban igen sok megpenészesedett és romlásnak indult. Ennek a korai romlásnak oka volt egyfelől az, hogy az igen meleg telelő helyeket nem szellőztették, másfelől pedig az, hogy a termelésre használt mamuth répának, hosszú orsó gyökerénél fogva, legnagyobb része eltörve került ki a földből s így már a betelelés alakalmával magával vitte az elromlás csiráit.

(Folyt. köv.)

A magyar anis értékéről.

(Közlemény a m. kir. gazdasági akadémia kísérleti gyógynövénytelepe kémiai laboratóriumából.)

Irta: Dr. Irk Károly, vegyész.

Az Umbelliferaek olajat szolgáltató növényei közül nevezetesebbek: a Coriandrum sativum, a Cuminum Cyminum, az Apium graveolens, Petroselinum sativum, Carum carvi, Cicuta virosa, Pimpinella anisum, Foeniculum vulgare, Oenanthe aquatica, Meum athamanticum, Levisticum officinale, Silaus pratensis, Archangelica officinalis, Ferula atsa foetida, Peucedanum oresselinum, Anethum Sorva, Daucus carota s az Osmorrhiza longistylis stb.

Ezek közül a hazai származású Coriandrum sativum s a Foeniculum vulgare értékéről, illó-olaj mennyiségéről és minőségéről már nyújtottam rövid tájékoztatást az Erdélyi Gazda ez évi számaiban.

Jelenleg röviden a Pimpinella Anisum értékmeghatározására végzett kísérleteim eredményét közlöm összehasonlítólág a külföldi adatokkal.

Az anis keleti eredetű, de ma már a föld csaknem valamennyi részén honos. Az európai piacot főleg: Oroszország látja el, továbbá Németország, Cseh- és Morvaország, skandinávia, Franciaország, Németalföld és Spanyolország.

Már a Védák és a Biblia is ismeri mint használt fűszert.

Felhasználásra a termés kerül, részint

mint fűszer, részint a gyógyászatban, mint fructus anisi vagy anisum vulgare, vagy a terméséből ledestillált illó-olaj, mint Oleum anisi vulg: liquenörök, szárvizek, fogkrémek stb. készítésére.

Az anisolaj előállítására vizsgázó destillatio útján történik. A gyáripari feldolgozásra kerülő anisz legnagyobb része Oroszországból jön, különösen Worenesh (Wal-cysk, Birjutschensk és Ostroy kerületek), Kursk, Charkow, Cherscon, Podolia és Tauria kormányzóságokból. Ennek a termésnek egy része kerül csak illó-olaj feldolgozására, a többi belföldi használatot elégit ki, vagy külföldre exportáltatik. Oroszország exportja 1896-ban ca 150032 Pudot tett ki (1 Pud — 16,375 kg.) ca 453,721 rubel értékben. Termelését pedig ez évben 4,380.000 kg-ra becsülik. Főkereskedelmi centrumját képezi az anisztermelésnek: Krasnaja és Alexejerorskaja (Woronesh kormányzóság.)

Az illó olaj termelés mennyiségének illusztrálására közlöm, hogy az 1893. évben Oroszország 105.500 rubelt produkált.

Az anizskereskedelem forgalmának bemutatására közlöm az egyes anisz termelő államok exportját 1896-ból:

Oroszország:	kivitel Rigán keresztül	396,000 kg.
	kivitel Libaun keresztül	722,600 "
Levante:		400,000 "
Spanyolország:	kivitel Cadizból	24,000 "
	kivitel Malagából	102,000 "
Bulgaria:		402,463 "

Az anisz e nagymérvű fogyasztását és felhasználását a termésében benne levő illó-olajnak az Oleum Anisi vulg.-nak köszöni.

Ez illó-olaj előállítására vizsgálattal történik a termék összevágása és felaprítása után.

Az egyes anisz termelő államok terméke eltér egymástól, egyrészt az illó-olaj mennyisége, másrészt az illó-olaj minősége alapján.

Az egyes államok anisz termésének illó olaj kiadó képességét az alábbi számok mutatják*

Chili	anisz kiadó képessége	19—26 %
Olasz (Bologna)	"	3.5 "
Macedoniai	"	2.2 "
Morva	"	2.4—3.2 "
Mexikói	"	1.9—2.1 "
Kelotporoszországi	"	2.4 "
Orosz	"	2.4—3.2 "
Spanyol	"	3.0 "
Syriai	"	1.5—6.0 "
Thüringiai	"	2.4 "

E különbségek oka nem mindig az egyes aniszféleségekben van, hanem a tisztátalanságban, a hogy a termés kezelve lesz. T. i. gyakran kerül leparlásra ca 30%-t kitevő szemnyeréssel bíró termés, mely szemnyerés legnagyobb részét homok, föld és idegen magvak teszik ki. Sőt szándékos hamisítása is történik ezuton, különösen Oroszországban és Morvaországban a termésnek megfelelő nagyságu s színű földrögöskékkel, melyek természetesen e célnak megfelelően hűen vannak készítve. Felismerésükre a legegyszerűbb próba az, hogy a vásárolt termés egy próbáját hengerpohárban vagy choroformmal vagy concentrált konyhaasóoldattal öntjük le, mire az

* Dericht v Schimmel & Co. 1897.

Legnagyobb választék és legjutányos árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia szobkendők.

Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fia és leányka fehérnemű minden nagyságu és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvárti, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, vala mint mindenféle ágyhuzat csak szeritlen készítve, olcsó árban található. — Minden fajta és nagyságu szalon, ebédlő és szőnyeg, gyapju és csipkefűzők.

Amerikai önműködő ablak-rollették egyedül (raktára.)

anizstermés a felszínre száll, míg a föld a hengerpohár fenéken marad.

Vegy- vizsgálat az anorganikus szennyezőit egyszerűen a növény hamujából állapítja meg, mennyiben a tiszta hamu 7—10 százalék közt ingadozik.

Az anizs mezőgazdaságilag azért is fontos, mert egyike azon illó-olajat szolgáltató növényeknek, melyeknek ledestillált maradéka, alkalmas szárító készülékekben való megszáritás után igen értékes erőtakarmányul szolgál. A mőkerni szász kir. vegy kísérleti állomás vizsgálatai alapján Uh-litsch az anizs maradékban:

17—19 százalék proteint és
16—22 „ zsirt

állapított meg.

A magyar anizsolaj szintelen vagy alig gyengén szalmasárga, erősen fénytörő (1.5465—1.5573) folyadék, az anizsolajokra jellemző aromával s édeskés izzal.

Hidegben ez illó-olaj éppen úgy, mint az Oleum Foeniculi megfagy, még pedig egy fehér kristályos tömeggé, mely egyes olajoknál teljesen hófehér, másoknál gyengén testszínűen színezett. Külföldi illó-olajoknál ez a megmerevedési pont + 15 és 19 között van megállapítva; s miután e pont magassága az illó-olaj anethol tartalmával van összefüggésben, tehát igen jó érték-mérőéül is szolgál az egyes Ol. anisi vulg.-ik kvalitásának.

A magyar olajok + 16.5°C foknak felelnek meg, de kaptam egy sokkal kisebb értékűt (+9.5°C fok) is.

Az előállított anizsolajra úgy a megőrzés, valamint az elraktározás alkalmával nagyon vigyázni kell, miután a világosság és a levegő hatására, az illó-olaj kristályosodási képessége csökken s végre teljesen el is veszti e nemű képességét.

Ezzel a folyamattal kapcsolatosan, mely tulajdonképpen polymerisatiós és oxydatiós elváltozásra vezethető vissza; emel kedik a fajsulya is az Oli. Anisi vulg.-nak.

Mielőtt a hazai termékek tulajdonságait közölném, röviden az alábbi táblában összefoglalva közlöm a külföldiekre eddig megállapított határértékeket:

As anizsolaj származása	Fajsuly 15° C-on	Forgató képesség.
Chili	0.98—0.99	Gyengén balrafordító (1°50'-ig)
Olasz		
Macedoniai		
Morva		
Mexikói		
Keletporosz		
Orosz		
Spanyol		
Syriai		
Thüringiai		

Hazai illó-olajainkra jellemzően a következő két hazai termelésű s hazai feldolgozású olaj tulajdonságát ismertetem.

Ol. Anisi vulg. alb. Hung. „Carpathia“ Vegyipari R. T. Privigyé.

Fajsuly: 15 fok = 0.98410
20 fok = 0.98018

Fénytörőképesség: 15 fok = 1.5573
20 fok = 1.5551

Optikai forgató képesség: — 0.40 fok.

Oldhatóság:

70 százalékos alkoholban nem oldódik.

80 százalékos alkohol 14 ccm-ben old.

90 százalékos alkohol 4.0 ccm-ben old.

Merevedési pont: + 16.5 fok C.

Ol. Anisi Vulg. Hung. e fruct. Russie. Szikabony. Bős. Laib R.

Fajsuly 15 fok = 0.97799
20 fok = 0.97368

Fénytörési képesség: 15 fok = 1.5465
20 fok = 1.5443

Optikai forgató képesség: — 3.78 fok C.

Oldhatóság:

70 százalékos alkoholban nem oldódik.

80 százalékos alkohol 15 ccm-ben opalísál.

90 százalékos alkohol 4 ccm-ben old.

Merevedési pont: + 9.5°C fok.

A külföldi illó-olajoknak tehát, úgy a fajsuly, mint a merevedési pontok, valamint optikai forgató képessége alapján is megfelel, nemkülönben oldhatósága a alapján is, mennyiben a külföldi e nemű olajok 1 és fél 5 cm. 80%-os alkoholban oldódnak.

Illó-olaj destillálásra is teljesen megfelel, mennyiben hozama vizsgálataim alapján átlagban

2.45 száralékra tehető.

EGYLETI ÉLET.

Jegyzőkönyv,

az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának 1912. évi június hó 15-én tartott üléséről.

(Folytatás.)

Ugyanő bemutatja a központi statisztikai hivatalnak a Helységnevtárra vonatkozó előfizetési felhívását. — Választmány megrendeli.

Ugyanő előadja dr. Csérer Lajos és dr. Seyfried Károly ig.-vál. tagoknak írásban beadott indítványát, mely szerint indítványozzák hogy:

1. «Mondja ki a választmány, hogy szükségét látja annak, miszerint a jövő évi állatkiállítás idejében Kolozsvárt országos gazdakongresszus tartassék.

2. A választmány megbizsa az elnökséget, hogy ebben a kérdésben az O. M. G. E. és M. G. Sz. vezetőségével haladéktalanul összeköttetésbe lépjen». — Dr. Csérer Lajos, dr. Seyfried Károly, dr. Szentkirályi Ákos, titkár és mások felszólalásai után elnök kimondja, hogy az igazgató-választmány a két évenként tartani szokott országos gazdakongresszust Kolozsváron óhajlja megtartani és ezért megbizsa az Elnökséget, hogy lépjen összeköttetésbe az O. M. G. E. és G. E. O. Sz. vezetőségével felajánlván nekik, hogy az E. G. E. a rendezés munkálatait magára vállalja.

Titkár előadja a «Növénygazdasági Lapok» szerkesztőségének beadványát borkiállítás rendezése tárgyában, társulás útján ig.-vál. a kérdést időszerűtlennek tarván elejti most, jövőben az egyleti nagy kiállítással és kongresszussal kapcsolatban esetleg megtarthatónak véli önállólag.

Ugyanő előadja a Fejérmegyei Gazdasági Egyletnek azon indítványát, hogy a korcsmák vasárnapi bezárása és a munkásnépnek az alkoholizmus veszélyétől való megóvása tárgyában az E. G. E. irjon fel a földmivelsügyi miniszter urhoz. Mint-hogy e tárgyban az E. G. E. és más gazdasági egyletek is számtalanszor eredménytelenül fordultak a miniszteriumhoz, ajánlja az indítvány egyszerű tudomásul vételét. — Dr. Szentkirályi Ákos a törvényhozás elé vitetni javasolja az ügyet. Elnök indítványára választmány pártoló felterjesztés küldését határozta.

Ugyanő előadja a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének a gazdatiszti állasközvetítés terén történő visszaélések megakadályozása tárgyában az egylethez intézett látiratát, melyben az állást keresők és üresedésben levő állások nyilvántartását és bejelentését kéri. Ajánlja, hogy tudassuk, hogy az egylet rendszeresen nyilvántartja az ügyet és évente 20—30 gazdatisztet elhelyez, ezért feleslegesnek tartjuk a bejelentést. A közvetítés itt szolid kezekben van az egyletnél. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő előadja a Szolnok-Doboka- és Temesvármegyei Gazdasági Egyesületek segélykérését az utóbbi viharok révén károsultak részére. — Elnök indítványára ig.-vál. 100 korona segélyt szavaz a Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági Egyletnek.

Ugyanő bejelenti, hogy a Gyáriparosok

Országos Szövetkezete kolozsvári fiókjának közgyűlésén az Egylet képviseltette magát Török Bálint gyakornok által, az Erdély-részi Méhész-Egylet június 9-ki ülésén Tokaji László titkár által, a brassói kiállítás-szon Lészai Ferenc e. alelnök és Tokaji László titkáron kívül nyolc taggal. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő bejelenti, hogy az Elnökség a dohányárak felemelése tárgyában felirt a pénzügyminiszter urhoz. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy az egyletnek a Kolozsváron felállítandó áru- és értéktözsde ügyében hozott határozatát a kereskedelmi és iparkamarának megküldte. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a Bács-Bodrogvármegyei Gazdasági Egylet kisczudái tanulmányuttra jöttek Erdélybe és a Kolozsváron való tartozkodásuk ideje alatt az E. G. E. nevében a kiránduló társaságot a gyakornok kalauzolta. A kirándulótársaság vendéglátására Elnökség 50 koronát utalt ki. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a f. hó 19-én tartandó síófoki országos gazdagylésen az egylet képviselőjében való megjelenésre Elnökség Lészai Ferenc e. alelnök és titkáron kívül, az egylet következő tagjait kérte fel: Br. Bánffy Ferenc, gróf Bethlen István, gróf Bethlen György, Csontos Miklós, báró Kemény Árpád, gróf Lázár István, László László, Szász Ferenc, Sztankovics János, Seyfried Károly dr., gróf Teleki Domokos dr., gróf Teleki Ferenc, Turcsa Imre. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő előadja a Nyugatmagyarországi Gazdasági Egyesületnek 1910. sz. átiratát, melyben az ország-részi gazdasági egyesületek állami segélyezése tárgyában tett felterjesztéséhez pártoló felirat küldését kéri a földmivelsügyi miniszterhez. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a G. E. O. Sz. f. évi április hó 29-ki ülésének jegyzőkönyvét megküldte. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy az O. M. G. E. a komló értékesítés szervezése és megkönynyítése tárgyában átirat. A lapban közölve lévén — tudomásul szolgál.

Ugyanő előadja a Komáromvármegyei Gazdasági Egyletnek egy műtrágya és kén-savgyár részvénytársaság alapítására vonatkozó átiratát, melyben az E. G. E.-t csatlakozásra hívja fel. Minthogy Erdélytől messze esik és Sármáson kb. állít fel amugy is műtrágya gyárat az állam, nem javasolja, hogy az egylet részvényt jegyezzen. — Helyesléssel elfogadtatik.

Ugyanő jelenti, hogy Kolozsvármegye alispáni hivatala a megye közigazgatási besosztásáról táblázatos kimutatást küldött. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy az Orsz. Központi Hitelszövetkezet, a Magyar Kölcsönös Állatbiztosítótársaság, a «Hangya», és a «Transsylvania» működésükről jelentést, zárszámadásokat küldtek és közgyűléseikre meghívót. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a földmivelsügyi miniszter az 1912. évben állami ménekekkel létesített fedezettető állomások kimutatását 5 példányban megküldte. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő bemutatja ugyanannak a kisczudáképző tanfolyamok ismertetésére vonatkozó leiratát. Ezen tanfolyamok a lapban ismertette voltak. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a földmivelsügyi miniszter az állami segélylyel rendezett vajversenyek bírálati eljárását egységesen szervezte és a vajverseny szabályzatot megküldte. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő előadja ugyanannak a gazdasági gépek mellett alkalmazott munkások biz-

tosítása tárgyában intézett leiratát. A lapban ismertette lévén, — tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a földmivvelésügyi miniszter a gazdasági tudósítók részére kiadott utmutatót az egyletnek megküldte. — Tudomásul szolgál.

A földmivvelésügyi miniszter a gazd. egyesületekhez és felügyelőségekhez leiratot intézett, hogy a tejszövetkezetet, vagy tejcsarnokot létesíteni óhajtó érdekelteket szaktanácsért, tervezetért és a berendezés nagyságára nézve utmutatásért, közvetlenül a földmivvelésügyi miniszterium tejjgazdasági és havasgazdasági ügyosztályához utasítsák. — Tudomásul szolgál, a lapban való közlésre kiadatik.

Ugyanő jelenti, hogy a földmivvelésügyi miniszter ur Nemeskéri Kiss Sándort Bulgáriába gazdasági tudósítóul kiküldte. — Tudomásul szolgál.

Ugyanő jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter a szőlőbetegségek ellen való védekező szerek u. m. kénpor-, réz-, vas- és kevertgalic valamint a jegeces azurin és a pormész szállítására a Máv. vonalain a XXII. sz. kivételes díjszabás A. osztálya szerinti kedvezményeket engedélyezte a szőlősgazdák részére. A rendelést tanusító termelői igazolványok kiállítására a miniszter az E. G. E.-et hatalmazta fel. Lapban közölve lévén. — Örvedetes tudomásul szolgál.

A pénzügyminiszter a vármegyék földadókataszteri beosztásáról átnézeti térképeket küldött. — Tudomásul szolgál.

A földmivvelésügyi miniszter több Állategészségügyi Értesítőt küldött, melyek közül azok, amelyek az erdélyi részekre érdekeltek a lapban közölve voltak. — Tudomásul szolgál.

Uj tagok bejelentése során jelenti, hogy alapító tagnak beléptek: ifj. gróf Bethlen Bálint, Aranyos-Gyéres; gyalui Rosenberger Ignác, Gyalu. Rendes tagokul beléptek: Mayerffy György gazdasági felügyelő, Torda; Gálloss Aladár gazd. tanár, Torda; Blaskovits Géza m. kir. gazd. intéző, Torda; Schneller István, Apahida; Göllner János gazd. ak. tanár, Kolozsvár; Stolp Ödön, Kolozsvár; Nádas János, Kolozsvár; Turcsa Imre m. kir. intéző, Kolozspuszta. — Örvedetes tudomásul szolgál, az egylet alapító illetve rendes tagjai sorába felvétetnek, miről értesítettet fognak. Igazgató-választmány Juhász Árpád gazd. ak. tanár, választmányi tagnak sikeres taggyűjtési akciójáért köszönetet és elismerést szavaz.

Indítványok során dr. Szentkirályi Akos a következő indítványt terjeszti elő:

Tekintettel arra, hogy a tudomány haladása a mezőgazdálkodás mindenik ágazatában majdnem évről-évre oly nagy foku, hogy azt a gyakorlatban elfoglalt okleveles és más kellő képzettséggel rendelkező gazdák sem kísérhetik figyelemmel — indítványozom, miszerint kérje fel az igazgató-választmány a m. kir. földmivvelési minisztert, hogy rendeztesen a gazdasági akadémiákon tanfolyamokat okleveles és ezekkel egy nivón álló gazdák részére a takarmányozás, a tejjgazdaság, a növénytermesztés, a bakterologia, a járványos betegségek stb. körébe tartozó tudományszakok újabb vívmányairól; kérje fel a kolozsvári gazdasági akadémia tanári testületét a tanfolyamra vonatkozó tervezet készítésére — előadási anyag, idő, díjazás stb. — és a választmány rendelkezésére bocsájtására, hogy azt a választmány oly időben terjeszthesse a miniszter elé, hogy az első tanfolyam a következő télen már magtartható legyen.

Igazgató-választmány az indítványt helyesléssel elfogadja és Elnökséget ily értelemben való lépések megtételével megbizza.

Ugyanő indítványozza, hogy az egylet a gazdasági cselédkérdéssel behatóbban foglalkozzon és tegye tanulmány tárgyává, hogy a fennálló visszás állapotokon miként lehetne segíteni. — Igazgató-választmány a kérdést tanulmányozásra érdemesnek tartja és ezért amint módjában lesz, ezt tanulmányoztatni is fogja.

Juhász Árpád indítványozza, hogy az országos kukorica kiállításra az E. G. E. is tüzzön ki valamilyen díjat, vagy érmet esetleg adjon okleveleket, a nemesebb erdélyi tengeri fajták díjazására és szólítsa fel az egylet az erdélyi vármegyék gazd. egyesületeit is, hogy vármegyéjük legjobb tengerifajtájára díjat tüzzenek ki. — Elnök az indítványt helyesli és állandó érem és oklevél készíttetését tartaná helyesnek és abból felajánlani egy párat kitüntetésekre és ezek az érmek az egylet által mindenkor adhatók volnának egyéb gazdasági irányu és termény-kiállításokra is. Juhász Árpád és titkár hozzászólása után, választmány ily értelemben dönt és az érmek és egy oklevél-tervezet készíttetésével Elnökséget megbizza.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Tejszövetkezetek és tejcsarnokok berendezése. A földmivvelésügyi miniszter felhívta a vármegyei gazdasági egyesületeket, valamint a gazdasági felügyelőket, hogy amennyiben működési körzetükben tejszövetkezet, vagy tejcsarnok alakul és tejjgazdasági felszerelésekre van szükségük, utasítsák az érdekelteket, hogy a berendezés nagyságát illetőleg szaktanácsért és tervezetért közvetlenül a miniszterium tejjgazdasági és havasgazdasági ügyosztályához forduljanak.

Allatforgalmi korlátozás enyhítése. Serényi Béla gróf földmivvelésügyi miniszter tekintettel a ragadós száj- és körömfájásnak immár csekély elterjedtségére, hatályon kívül helyezte azt a rendelkezést, amely a szarvasmarháknak, juhoknak és kecskéknak magyar területről Ausztriába továbbtartás céljából nem vasuton, vagy hajón, hanem egyéb módon való kivitelét tilalmazta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Gazdasági szaktudósítói megbízás Svédországra.** A földmivvelésügyi miniszter Krisztinkovich Ede miniszteri tanácsos, Berlin székhellyel Észak-Németország, Hollandia és Dánia területére kiküldött gazdasági szaktudósítójának működési körét Svédország területére kiterjesztette.

— **A király a síófoki gazdaggyűléshez.** A síófoki országos gazdaggyűlés tagjai táviratban fejezték ki hódolatukat Ófelsége iránt. Az üdvözlő táviratra még a nagygyűlés folyama alatt megérkezett a válasz Darányi Ignác dr.-nak a Gazdaszövetség elnökének címére, amely így hangzik: Ó császári és Apostoli királyi felsége az országos gazdaggyűlésnek és az egybegyűlt gazdák-nak Excellenciád utján tolmácsolt hódolatáért legkegyelmesebben köszönetét nyilvánítja. Ó Cs. és Ap. kir. felsége kabinet irodája.

— **Előkészületek a kereskedelmi szerződések megújításához a földmivvelésügyi miniszteriumban.** A földmivvelésügyi miniszter az Ausztriával és a külföldi államokkal fennálló szerződések lejáratainak idejére szükséges munkálatok előkészítése céljából egy a miniszterium egész ügykörét felölelő állandó véleményező tanácsot szervezett. A

tanács rendes tagjain kívül — kiket a miniszterium fősztályának főnökei és ezek helyettesei közül a miniszter fog kijelölni — kellő számú szakelőadó is különleges megbízatással fog részt venni a tanács munkálataiban. Ezeket a munkálatokat és tanulmányokat, melyeket nemcsak az őstermelés, hanem a mezőgazdasági iparok, a behozatali és kivitelviszonyok, a viziutak, vasuti és hajózási tarifális politika, a mezőgazdasági munkáskérdés és munkásjóléti intézmények, a mezőgazdasági gépipar stb. szempontjából a miniszterium, illetőleg a fennhatósága alá tartozó intézetek fognak teljesíteni, kiegészíteni lesz hivatva az a statisztikai anyagszolgáltatást is, melynek egybegyűjtésére a miniszter szintén megteszi a kellő intézkedéseket. A tanács üléseire, melyek részben teljes ülések, részben albizottsági tanácskozások lesznek, a szükséghez képest meg fognak hivatni a hazai gazdasági érdekképviselők mindazon tényezői is, (talán Erdélyből is?) melyek meghallgatása a földmivvelésügyi és az ezekkel kapcsolatos nagy gazdasági érdekek szempontjából kívánatosnak fog látszani. E külforgalmi tanács, melynek elnöke a miniszterium illetékes államtitkára lesz, a folyó év őszén fogja működését megkezdeni.

— **Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédszövetség pénztár XI. évi jelentését a pénztár 1911. évi működéséről most tette közzé.** A pénztárnál biztosítva volt az 1911 év végén 593107 egyén. Biztosítási címen bevétele volt a pénztárnak 464.172 korona. Az 1900: XVI. t.-c. 8. §-a alapján a gazdasági cselédek után a 120 filléres munkaadói hozzájárulás címén 480.183 korona fizettetett be a pénztár javára. Ezen hozzájárulással szemben az 1911. évben 400.280 gazdasági cseléd iratott össze a 120 filléres díj kivétele céljából s ezek az idézett törvény 23. §-a alapján élvezték a baleset biztosítás kedvezményét. Az új, 1912: VIII. t.-c. életbelépését az érdekeltek előre tudták és az 1911. év ezért mintegy átmeneti évnék is tekintendő, mely a régi és új törvény közötti differenciákat áthidalja, úgy hogy folyó évben már az 1912. VIII. t.-c. életbelépésével fennakadás a pénztár működésében nem volt.

— **A gazdasági egyesületek tisztviselőinek nyugdíja.** A Mezőgazdasággal és Erdészettel foglalkozók Nyugdíjintézetébe és pedig új nyugdíjosztályba fölvtették a vármegyei gazdasági egyesületek hatvankét titkárát, illetőleg tisztviselőjét. Az új nyugdíjosztály szervezésével régi kívánság valósul meg és a földmivvelésügyi miniszter messze-menő áldozatkészséggel, éppen azon fontos gazdátársadalmi munkára való tekintettel, melyet a gazdasági egyleti tisztviselők végeznek, tette lehetővé, hogy valamennyi az új nyugdíjosztályba lépő egyesületi tisztviselő, tekintettel szolgálati éveire, annak idején, midőn nyugdíjba megy, tisztességes nyugdíjat élvezhessen. Mivel azonban gazdasági egyesületek érdekelt tisztviselőinek fizetésük arányában kiróvott 12 százalékos nyugdíjjárulék a tett matematikai számítások szerint nem fedezi azokat a terheket, melyeket előreláthatólag rövidesen vállalnia kell, Serényi Béla gróf földmivvelésügyi miniszter a királyhoz intézett felterjesztés után nyert engedéllyel az új nyugdíjosztálynak a nyugdíjjárulékkal nem fedezett szükséglet egybehozása érdekében 15 éven át 19.379 korona 41 fillér évi államsegélyt utalványozott. Ezzel végreképpen eloszlott a gazdasági egyletek kebelében az a gond, hogy a munkában megrokkant és nyugalom jogot tartó tisztviselőinek létfenntartásáról miként gondoskodjanak.

— **Nemzetközi baromfitenyésztési kongresszust rendeznek július hónap 18-án Londonban a baromfitenyésztési ismeretek közkinésé tétele érdekében.** A kongresszuson

akarják megalakítani a baromfitenyésztők nemzetközi egyesületét és egy olyan nemzetközi baromfitenyésztési lap megindítását is kívánják a tanácskozáson elhatározni, amely az egész világ idevágó szakirodalmát figyelemmel kísérné. A rendezési munkálatokat E. Brown végzés agitációjára eddig elé Ujdélwales, Queensland, az ausztráliai földművelésügyi kormány, Tasmania, Brüsszel város, Brasilia, Oroszország, Egyiptom, Délafrika sőt Japán is bejelentették képviselőiket a kongresszusra. A tanácskozást lord Middleton az angol királyi mezőgazdasági társaság elnöke fogja vezetni, míg a kongresszus maga nem választja meg elnökét.

— **A síófoki gazdaggyűlés naplója.** A Magyar Gazdaszövetség tekintettel ama rendkívüli érdeklődésre, amelylyel a síófoki országos gazdaggyűlés határozatai találkoztak országsszerte a gazdatársadalom körében, gondoskodott arról, hogy az agráriusok egyik vezető lapjának, a «Gazdaszövetség»-nek most megjelent számát, mely bő terjedelemben közli a nagyszabású gyűlés lefolyását, kívánatra minden érdeklődő díjtalanul megkapja. A nagygyűlésen elhangzott beszédek szövegét közli a «Gazdák Szemléje», melyet 20 fillér portó ellenében ugyancsak a Magyar Gazdaszövetség (Budapest, IX. Üllői-ut 25. sz. I.) küld meg az érdeklődőknek.

— **Italmérések a gazdasági munkásházák között.** Az 1907. évi XLVI. t. c. szerint a gazdasági munkásházák létesítésére kijelölt területeken italmérés nem gyakorolható. A pénzügyminiszter ehhez képest körrendeletben utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a gazdasági munkásházák területére kért korlátlan vagy korlátolt italmérési engedélyeket tagadják meg. Mint-hogy azonban a törvény csak az italmérési engedélyek kiadását tiltja, nem forog fenn akadály arra nézve, hogy a gazdasági munkásházák területére kismértékben itárusítási engedélyek kiadhatók legyenek. Az ilyen engedélyek megadását is azonban magának tartja fenn a pénzügyminiszter.

— **Az aratósztrájk veszedelmét** az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjának a legújabb értesülései felette komoly színben tüntetik fel. Nyugtalanító fészkelődések hírei érkeztek a vidékről, a melyek között jelentékeny az, hogy Pejacevich Tivadar gróf bajmoki (Barsmegey) uradalmában szerződötött hatvan aratómunkás megtagadta az előzőleg teljesítendő takaarmánykaszálást és negyvenszázalékos munkabéremelést követel. Az aratási sztrájkmozgalom jelenségei ma még szörványosak, mert a szociálisták szervezete csak most akar teljes erővel akcióra lépni. S noha ma még nem lehet megítélni, hogy milyen eredményekhez jut az izgatás, de azért a gazdaközönség nem várhatja be tétlenül a készülő veszedelmet s ma már számolnia kell az aratási sztrájk lehetőségével. Megállapítja a «Köztelek», hogy a legutolsó nagy aratósztrájk ellen a legjobb védelmet az aratógépek biztosították, ma sincs jobb védelem, mint a tartalékos géperők beszerzése. Feladatuk a vármezei gazdasági egyesületeknek, hogy az érdekeltektől között a szükségesnek mutató tartalékgépek beszerzése céljából egyöntetű mozgalmat indítsanak meg. E végből figyelemmel kell kísérniök a falvak életét s fel kell hívniök a hatóság figyelmét a gyanús mozgalmakra; viszont a helyi hatóságok bánjanak el teljes eréllyel azokkal az utazó agitátorokkal, kik a munkásnép felbujtására és a béke feloldására küldetnek.

— **Országos méhészeti kongresszus és kiállítás Kolozsvárott.** Az Erdélyrészi Méhész Egyesület által augusztus 18—19-én tartandó méhészeti kongresszus mind na-

gyobb arányokat ölt s eddigéle majdnem az összes méhészettel foglalkozó szervezetek bejelentették a kongresszusra való részvételüket. A kongresszussal kapcsolatban rendezendő, hét napig tartó, méhészeti kiállítás iránt szintén nagy az érdeklődés a méhészek körében. Bejelentéseket épp a nagy érdeklődésre való tekintettel kizárólag július 30-ig fogadnak el. Térdiját a kiállítók nem fizetnek. A bejelentő-ívekkel együtt azonban 3 korona küldendő tagsági jogért a rendező-bizottsághoz, melynek megbízásából Balázs Ferenc dr. főtitkár adja meg a kívánt fölvilágosításokat az érdeklődő közönségnek.

— **Tejgazdasági tanfolyamok Sárvárott.** A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatósága a folyó évi szeptember hó 15-én kezdődő és következő év szeptember hó 14-én végződő kezelői tanfolyamon rendszeresített husz 360 koronás és ugyancsak szeptember 15-én kezdődő és a következő év augusztus hó 15-ig tartó üzletvezetői tanfolyamon rendszeresített öt 480 koronás állami ösztöndíjra pályázatot hirdet. A kezelői tanfolyam célja: tejgazdaságok számára megbízható és megfelelő szakismertekkel bíró vaj- és sajtmestereket (munkafelügyelőket) képezni, kik ugy gyakorlatilag, mint elméletileg kellő módon értenek az intenzív tejgazdaságban előforduló minden munkához. Felvételi feltételek: a) Betöltött 18 éves életkor, b) valamely hazai földmives-iskola sikeres végzése vagy legalább 1 és fél évi tejgazdasági gyakorlat stb. Az üzletvezetői tanfolyam célja: nagyobb tejgazdaságok, vajtermelési központok és sajtgárak részére elméletileg és gyakorlatilag alkalmas üzletvezetőket, illetőleg tisztviselőket képezni. Földbirtokosoknak, gazdatiszteknek alkalmat nyújtani, hogy a tejgazdasági üzletre vonatkozólag alapos szakismerteket szerezzenek, melyek segítségével képesek legyenek tejgazdasági üzletet szervezni és sikeresen vezetni. Az üzletvezetői tanfolyamra rendes hallgatókul felveszik azokat, akik gazdasági akadémián végbizonyítványt nyertek. A folyamodványok f. évi július hó 20-ig a m. kir. földművelésügyi miniszterhez címelve, a szakiskola igazgatóságához nyújtandók be. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a szakiskola igazgatósága.

— **Borkivitelünk.** Az országos statisztikai hivatalnak külkereskedelmi forgalmunkról a napokban közzétett áprilisi füzeté szerint a folyó év első négy hónapjában hordóbor kivitelünk 491.637 métermáza volt 20.648,754 korona értékben. A mult esztendő ugyanezen időszakával összehasonlítva, a folyó év négy első hónapjának hordóbor kivitele 209,672 métermázával, értékben pedig 11.462,960 koronával növekedett. Ezzel szemben a hordóborbehozatal csak 46.274 métermáza volt 1.955,077 korona értékben. A behozatal tehát a mult évihez képest 15.360 métermázával csökkent.

— **A gazdák a badacsonyi állami pin-cében.** A síófoki gazdaggyűlés alkalmával közel 1500 gazda látogatta meg a badacsonyi állami borpincét. A kirándulókat Serényi miniszter nevében Rácz Sándor kir. tanácsos, országos szőlészeti és borászati főfelügyelő üdvözölte. A kirándulók nevében Óvári Ferenc és Magyar Károly orsz. képviselők, valamint Blaskovics Ferenc köszönték meg a miniszter vendéglátását.

— **A gazdasági cseléd bérkövetelése.** Fölmerült esetből kifolyólag mondotta ki a hatásköri bíróság, hogy a gazdasági cselédnek a szolgálatból jogellenes elbocsátása alapján hátrálékos bér iránti követelése nem kártérítési, hanem cselédbérekövetelés, mihez képest annak az érvényesítése, összegére tekintet nélkül, a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik.

— **Kwizda-féle állatgyógyászati készítmények.** A legnépszerűbb és legtekintélyesebb hazai cégek egyike kétségtelenül a Kwizda Ferencz János udvari szállító Korneuburgban. Az ezen cég által forgalomba hozott állatgyógyászati készítmények tényleg nemcsak Ausztria-Magyarországban, hanem az egész Kontinensen, sőt Angliában és Amerikában is a legjobb hírnévnek örvendenek. Minden mezőgazda ismeri a korneuburgi marhatápport, a sertészort és a Kwizda-féle kolikpilulákat, s manap már alig találunk lótulajdonost, legyen az sportférfi vagy magánzó, üzletember vagy gazdálkodó, kinek istállójában meg nem honosult volna a Kwizda-féle Restitutiofluid. Magában Angliában, amely a lósport terén tett újításokat és találmányokat a maga részére szokta lefoglalni, irigység nélkül ismerik el, különösen a Kwizda-féle ló restitutiofluid és a Kwizda-féle szabadalmazott kautsuk csülök-harzszzalagok célszerű és hasznos voltát. A hírneves távlovagló gróf Starhemberg és Höfer F. távlovaglászuk alatt a Kwizda-féle Restitutiofluidot használták a legjobb eredménnyel.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELFELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ

ALAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

— **A MAGYAR** —
JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

AZ

„Alimentaria“

általános ételmi szer értékesítő részvénytársaság erdélyrészi *vezérképvisellete*,
Kolozsvár, Attilia-u. 14. szám alatt

Mindenféle ételmi cikket: *Mézot, vajot, viaszt, nyári, őszi, téli gyümölcsöt, zöldség-féléket, baromfiakat stb. stb.* bármely nagy és kis mennyiségben a legmagasabb napi áron megvesz.

Tömegesebb vételnél az árut helyben — a termelőnél — csomagoltatja!!
Megkeresésre bővebb értesítéssel szolgál.
Megbízható ügynököket díjaz.

Az „ALIMENTARIA“ általános
ételmi szer ért. r. t. 2761
erdélyrészi vezérképvisellete.

Kwizda

Ferencz János

az osztrák magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben való szállítója, kerületi gyógyszerész.

KORNEUBURG-BAN WIEN MELLETT.

Kwizda-fele Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2 K 80 fil. Utven év óta van használatban az udvari, valamint versenyistállóban a lovak izmainak erősítésére, fárasztó mentek előtt és után, ficamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. Lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti

a Kwizda-fele Restitutions-fluid. Cimke és csomagolás védve; valódi csak az alant látható védjeggyel. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, **Budapest, Király-utca 12. szám, Andrassy-ut 26. szám.**

KWIZDA SZABADALMAZOTT PNEUMATIKUS DOKAVÉDŐ SZALAGLÉC-FÁRNÁVAL. | BOKAVÉDO SZALAGOK.

GUMMIBÓL csak fekete színben, szürke, fekete, barna és fehér színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig bal és jobb lábba.

A bokára, a-b-ig mérve, melynek kerülete

20-22 cm., megfelel az 1. sz. 25-27 cm., megfelel a 3. sz.
23-24 cm., megfelel a 2. sz. 28-30 cm., megfelel a 4. sz.

A szabad. bokavédők árai:

Szürke színben darabkóként: Fekete, barna vagy fehér színben drbként:
1. sz. K 6.00 2. sz. K 6.50 1. sz. K 6.50 2. sz. K 7.00
3. sz. K 7.00 4. sz. K 8.00 3. sz. K 7.50 4. sz. K 8.50

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és naponkénti postai szétküldés a főraktár által: KWIZDA FERENCZ JÓZSEF cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, KORNEUBURG Wien mellett.

Cementfedőcserepgyártógépek, Betonürtőmbgyártógépek, Cementfalazótéglagyártógépek, Formák: csatornázási-, alagsorok, betonoszlopok stb. gyártására;

Kötörök, Hengerművek, betonkeverőgépek,

Cementlapsajtók.

Dr. Gaspary & Co. gépgyára Markranstädt. Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

443 számú árjegyzék ingyen. 2681 II.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban. Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:

	Korona.
Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,468,780.-
Tartalékok	2,819,595,25
Összesen:	5,308,376,25
1901 évi felesleg	90,349.-
1902	59,782,26
1903	109,331,73
1904	72,438,23
1905	61,730,60
1906	39,243,65
1907	41,877,32
1908	81,088,76
1909	106,589,64
1910	120,164,38
1911	148,378,16

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módozatok szerint. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a **GONDVISELÉS Országos Központi Segélyező Társulat** útján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiházasítási (önállósítási) segélybiztosítások eszközöltenek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésükkel. Tájékoztatót kérséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatóságá, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2008

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Óvakogjunk a hamisításoktól!
2745. Valódi Stern-Markes védjeggyel.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb fosztorsavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban

van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomassalaphalbfabrik BERLIN, vezérképviseelője Budapest, VI., Andrassy-ut 49. Különösen a jelenlegi rend kívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Segédtszti állás

Dr. gróf Teleki Domokos úr ónméltósága gernyeszei gazdaságában augusztus 1-ére betöltendő. -- Pályázhatnak katona kötelezettségüknek eleget tett akadémiát végzett fiatal emberek. Előnyben részesülnek, kik gyakorlatlaltal birnak. Saját kezüleg irott folyamodványok bizonyítvány másolatokkal, melyek vissza nem adatnak, gróf ur óméltóságához intézve, Gernyeszeg postára alábbi címre küldendők.

Pálffy Dezső, intéző.

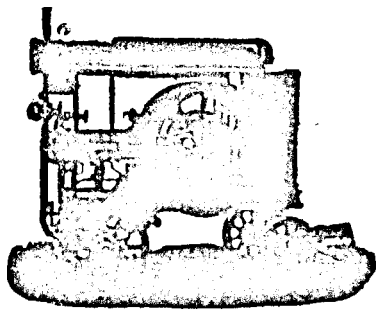
Elsőrendü BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körut 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben. Kedvező fizetési feltételek. - Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen. Fekvő- és állóhengerü benzinmotorok, magasnyomásu nyersolajmotorok.

2086

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
bordói keverék

kész állapotban nagyon erősen tapad a nedves levelekre is
Bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi fűledéke nincs

Számtalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig Dr. Aschenbrandt
szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is.

FORHIN-gyártói, Budapest,
VI., Váci-ut 93.

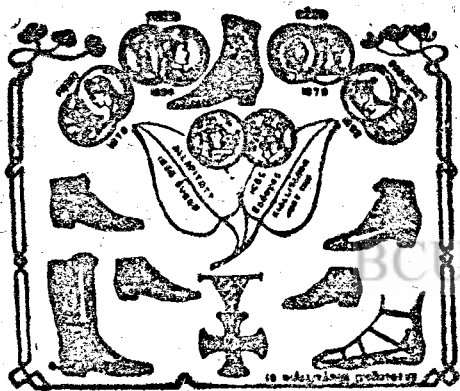
kérjen ingyen és bérmentve leírást.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyben készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy használt,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesítetnek.

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogház: Király-u. 3. szám alatt.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett
és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámit váltókat, kisorsolt és egyéb értékeket mérsékelt kamatláb mellett.
Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad

2004

ház- és földbirtokra

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad
mellett.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen
ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Értékpapírokat vesz és elad, ezek eladását közvetíti.

Utalványokat állít ki külföldi piacokra.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett.

Zsákot, Zsineget,

2020

ponyvát, szőlőkötöző

fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest,
Máder-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál
jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid
kiszolgálás. PONYVAKÖTÖZŐ Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsonőket, szerzek
konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy-
üttel az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot-
kat, gyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen
katonai óvadékkal alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50
év. alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket

A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagysze-
benben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ ki-
fizettetnek

2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bá-
nyák és ezek termékeinek adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, PERENCZ JÓZSEF-UT
13. SZÁM ALATT.
A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége

Gróf Wass Béla

mezőzáhi erdélyi jellegű magyarfajta
tenyészetéből eladó 30 drb. részben
borjas, részben ellős

tenyészet-telhén

Értekezhetni:

Gönczy Mihály gazdasági intézővel,
Mezőzáhon.

(Vasut, posta, telefonállomás helyben).

2761

Bérbeadó nagybirtok!

Legjobb fekvésű, vasut mel-
letti, városhoz közel fekvő,
kitünő nag. birtok

harmadfelezer k. hold területű
jövő tavasztól

hosszabb időre bérbeadó.

Komoly és megbízható reflek-
tánsok direkt forduljanak ::

2760

az „Erdélyi Gazda“ kiadóhivatalához.